

Ikt. sz.: EUB-41/16-4/2021.

EUB-9/2021. sz. ülés
(EUB-67/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2021. május 31-én, hétfőn 10 óra 01 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató az Európai Tanács 2021. májusi üléseiről</i>	5
<i>Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Dr. Ökrös Oszkár válaszai, reflexiói</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	21

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Európai Tanács 2021. májusi üléseiről

Előterjesztő:

Dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Balczó Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke

Csöbör Katalin (Fidesz)

Dr. Tiba István (Fidesz)

Juhász Hajnalka (KDNP)

Bana Tibor (független)

Dr. Szél Bernadett (független)

Helyettesítési megbízást adott

Riz Gábor (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)

Dr. Tilki Attila (Fidesz) dr. Tiba Istvánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes

Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági munkatárs

Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Ökrös Oszkár államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)

Járóka Livia európai parlamenti képviselő

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait és a napirendi pont előadóját, Ökrös Oszkár államtitkár urat. Köszönöm, hogy ismét elfogadta a meghívásunkat.

Tisztelt Bizottság! Az első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív és az eseti képviseleti megbízás alapján - amely szerint Hörcsik Richárd helyettesíti Riz Gábort - bizottságunk határozatképes.

Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően az elmúlt hétvégén megkapták a tervezett napirendi pontot: tájékoztató az Európai Tanács 2021. májusi üléseiről, az előterjesztő Ökrös Oszkár államtitkár úr. Kérdezem, hogy a napirendi ponttal kapcsolatban van-e valakinek kérdése. *(Senki nem jelentkezik.)* Nem látok ilyet. Szavazásra teszem fel. Ki az, aki támogatja a napirendi pont megtárgyalását? Kérem, szavazzanak. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Engedjék meg, hogy tájékoztassam képviselőtársaimat, hogy a mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen írásban jelezte távolmaradását Oláh Lajos alelnök úr és Riz Gábor és Tilki Attila bizottsági tagok.

Tájékoztató az Európai Tanács 2021. májusi üléseiről

Akkor hozzákezdünk az első és mai egyetlen napirendi pontunk megtárgyalásához: tájékoztató az Európai Tanács 2021. májusi üléseiről. Mint említettem, Ökrös államtitkár úr a napirendi pont előadója.

Tisztelt Bizottság! Mint azt mindnyájan tudják Magyarországon a sajtóból is, a májusi hónap a portói csúcstalálkozóval kezdődött, és a múlt héten rendkívüli brüsszeli Európai Tanács-üléssel zárult, amelyeken a Covid, a zöldigazolvány, a szociális kérdések mellett számos külkapcsolati ügy is napirendre került. Ismételten köszönöm az államtitkár úrnak, hogy elfogadta meghívásomat, és kérem, röviden foglalja össze a találkozók főbb eredményeit, tájékoztassa a bizottságunk tagjait. Tessék parancsolni, átadom a szót.

Dr. Ökrös Oszkár tájékoztatója

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy ismét számot adhatok az Európai Tanács ülésein elért magyar eredményekről, illetve az uniós munka továbbhaladásáról. Ahogy az elnök úr említette, két csúcstalálkozóról is számot kell ma adnom, ezért igyekszem röviden összefoglalni ezek kimenetelét, és majd a kérdések között lehetőséget biztosítani az esetleges részletesebb kifejtésre igény szerint.

Május 7-én és 8-án Portóban találkoztak az uniós állam- és kormányfők, két külön napot szentelt a portugál elnökség az úgynevezett szociális csúcstalálkozóknak, illetve a szociális ügyek témájának. E tekintetben fontos kiemelni, hogy a 7-ei, illetve a 8-ai nap két külön rendezvény volt tulajdonképpen, az első napon, május 7-én az úgynevezett szociális csúcstalálkozóra került sor, ahol az európai intézmények, a szociális partnerek, illetve az európai szintű civil szervezetek képviselői találkoztak, és fogadtak el egy közös szándéknyilatkozatot, míg másnap az Európai Tanács, azaz az uniós állam- és kormányfők informális ülésére került sor, így a 7-én, illetve a 8-án

kiadott két dokumentumnak a jogi jellege is különbözik egymástól. *(Csöbör Katalin megérkezik az ülésre.)*

A 7-ei csúcstalálkozón, ahogy említettem, a szociális partnerek, illetve a civil szervezetek részvételével a résztvevők három úgynevezett workshopban, három különböző panelben cseréltek eszmét, ezek tematizálták a vitát. Az első a munkahelyekről és a foglalkoztatásról szólt, a második a készségek és innováció elnevezést viselte, a harmadik pedig a jóléti állam és a szociális gondoskodás, illetve a szociális védelem témájában ült össze.

A szociális csúcstalálkozón Magyarországot Orbán Viktor miniszterelnök úr képviselte, aki a munkahelyekről és a foglalkoztatásokról szóló 1. számú workshopban szólalt fel. Ennek a panelnek a célja értelemszerűen a foglalkoztatás hosszú és rövid távú kérdéseinek taglalása volt, különös tekintettel a zöld- és digitális átállás, az úgynevezett kettős átmenet keltette kihívásokra, illetve a munkavállalók át- és továbbképzésének fontosságára kívánta ez a panel felhívni a figyelmet. A miniszterelnök úr rövid, de tartalmas felszólalásában elmondta, hogy csaknem 16 évnyi kormányzással a háta mögött egyértelműen a modern, a versenyre és a versenyképesség növelésére épülő modern piacgazdaság fenntartása és továbbépítése, illetve a teljes foglalkoztatottság biztosítása céljával tevékenykedik ezen a területen. Elhangzott, hogy a munkanélküliséget a Covid-válságot megelőző időszakban 3 százalék alá sikerült szorítania a kormánynak, aminek kulcselemként a miniszterelnök úr az adó- és szociálpolitika összehangolását nevezte meg. Itt megemlítésre került, hogy Magyarországon ma egységesen 15 százalékos a személyijövedelemadó-kulcs, és ezt a növekedés- és foglalkoztatásbarát adópolitikát erős családi támogatási rendszerrel köti össze az állam. Egy konkrét számadat is elhangzott ennek tekintetében: Magyarország a GDP 5 százalékát költi a családokra, amely így a hosszú távú munkahelyteremtés kulcsa is.

A három panel párhuzamosan zajlott a szociális csúcstalálkozón, ezt követően pedig a szociális partnerek, az európai civil szervezetek, az Európai Parlament, az Európai Bizottság elnökei, továbbá a Tanács nevében Portugália miniszterelnöke, António Costa aláírta a szociális pillér végrehajtása iránti elkötelezettségüket, és formálisan ez a nyilatkozat átnyújtásra került Charles Michel, az Európai Tanács elnöke részére azzal a céllal, hogy az állam- és kormányfők a másnapi informális csúcstalálkozójukon ezt a nyilatkozatot tekintetbe tudják venni. *(Dr. Szél Bernadett megérkezik az ülésre.)*

A május 8-ai informális Európai Tanács-ülésem az állam- és kormányfők szintén a szociális jogok európai pilléréhez kapcsolódó ügyekről, kérdésekről cseréltek eszmét, majd azt követően kiadásra került egy nyilatkozat, amely lényegében több különböző pontban megerősítette a korábban európai uniós szinten már például a 2017-es göteborgi nyilatkozatban vállalt szociális célkitűzéseket; emellett a nyilatkozat beemelte a szociális pillér végrehajtására vonatkozó, az Európai Bizottság által kibocsátott cselekvési tervet, különös tekintettel annak úgynevezett fő célkitűzésére. A cselekvési terv három ilyen kiemelt célt vagy headline goalt fogalmaz meg, amelyekkel kapcsolatban Magyarország amellelt, hogy támogató álláspontot képvisel mindhárom tekintetében, az Eurostat adatainak tanúbizonyossága szerint mindhárom célt már jóval az Európai Tanács nyilatkozatában jelenleg előre vázolt 2030-as céldátumot megelőzően teljesíteni fogja tudni.

Mi ez a három cél? Az első, hogy a foglalkoztatással kapcsolatban az Európai Unió megfogalmazta az aktív korú népesség 78 százalékának a foglalkoztatásba történő bevonását 2030-ig. Erre a számszerű adatra is igaz az, amit elmondtam, jelesül is, hogy az Eurostat tanúbizonyossága szerint Magyarország hajszal híján már jelenleg is teljesíti ezt a célt, ezért a magyar kormány egy ennél ambiciózusabb célkitűzést vállalt,

konkrétan hogy 85 százalékra emeli a foglalkoztatottságot, és ahogy az a miniszterelnök úr ezzel kapcsolatos bejelentésének keretében elhangzott, a tágabb, horizontális cél, hogy 2030-ra az EU azon öt országa közé tartozzon Magyarország, ahol a legjobb élni, lakni és dolgozni. A második úgynevezett headline goal a felnőttképzéssel kapcsolatos, és úgy szól, hogy az európai felnőttek 60 százaléka részesülhessen képzésben, ami azt jelenti, hogy a felnőtt korú európai uniós lakosság 60 százaléka részesüljön évente legalább egy alkalommal hasonló jellegű képzésben. Az Eurostat tanúbizonysága szerint Magyarországon jelenleg a felnőttek 58 százaléka vesz részt minden évben a felnőttoktatás valamilyen formájában, ezzel több mint 20 százalékkal megelőzve az uniós átlagot. A harmadik célkitűzés pedig a munkanélküliség csökkentésével kapcsolatban egy szintén figyelemre méltó számadat, hogy a koronavírus-válságot megelőzően a korábban is említett 3 százalék környékére sikerült csökkenteni a munkanélküliséget.

Egy szóval, hogyha megengedik, hogy összegezzem a portói csúcs tanulságát, illetve az ott képviselt magyar álláspontot, az az, hogy amint azt az Európai Unió alapító szerződésai is rögzítik, a közösen vállalt célkitűzések tagállami megvalósításának módját minden tagállam maga választhatja meg, egész pontosan a saját nemzeti modelljéhez a leginkább illeszkedő, a saját történelmi hagyományaihoz, gazdasági, társadalmi realitásaihoz képest a leginkább megfelelő módon. E tekintetben szeretnék emlékeztetni a már idézett 2017-es göteborgi csúcstalálkozóra, ahol a szociális jogok európai pilléréről szóló nyilatkozat elfogadásra került, ott éppen Svédország, a csúcsonk otthont adó Svédország jelezte, hogy amint Svédországnak van egy, az ő történelmi hagyományaihoz a leginkább illeszkedő, azokból fakadó és hosszú évek organikus munkájával kiépített szociális rendszere, amelyet semmilyen módon nem szeretne egy uniformizált európai rendszerre vagy modellre cserélni, úgy minden tagállam lehetősége, sőt kötelessége egy ilyen hasonló rendszert kiépíteni. Így Portóban, ahogy a miniszterelnök úr imént idézett felszólalása is utalt rá, a 2010 óta épített, úgymond magyar modellt mutatta be a magyar felszólalás, amely négy pillérre: a munkaalapú társadalomra vagy workfare societyre, a versenyképesség növelésére, a családpolitikára és természetesen a nemzeti identitásra mint negyedik pillérre építve az álláspontunk szerint már bizonyította sikerességét. Röviden ennyit a portói szociális csúcstalálkozóról és az azt követő informális európai tanácsi ülésről.

Ahogy az elnök úr is felidézte, ezt követően május 24-én és 25-én egy rendkívüli európai tanácsi ülésre került sor immár Brüsszelben, amelynek az előre tervezett napirendjét néhány pont tekintetében átírta a csúcstalálkozót nem sokkal megelőző belorusz incidens, amelyre reagálva az állam- és kormányfők egy egyhangú nyilatkozatban ítélték el Minszk akcióját, amelyben elfogadhatatlannak nevezték a polgári forgalomban részt vevő repülőgépek földre kényszerítését, és felszólították a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetet, az ICAO-t, hogy sürgősen vizsgálja ki az elfogadhatatlan incidenst, emellett azt a lépést helyezték kilátásba, amelynek a foganatosítása azóta már megtörtént, hogy légtéréből és repülőtereiről a belorusz állami légitársaság, a Belavia járatait kitiltja, továbbá az európai légi járatokat, illetve ezek közlekedését, a belorusz légtérbe való belépését pedig felfüggeszti.

A külügyek tekintetében természetesen a belorusz incidenssel kapcsolatos nyilatkozat dominálta a csúcstalálkozót. Ettől függetlenül, illetve emellett, noha a migrációval, illetve a schengeni térséggel kapcsolatos, korábban informálisan előre jelzett vita így júniusra csúszott, mint minden csúcstalálkozónak a május 24-ei, 25-ei megbeszélésnek is tárgyát képezte a koronavírus elleni közös fellépés, illetve a koronavírus-válság kezelésének uniós koordinációja. E tekintetben az elfogadott európai tanácsi nyilatkozat megállapítja, hogy az oltások üteme felgyorsult a tagállamokban, ugyanakkor kifejezi azt az aggodalmát, amelyet az eddig esetleg

ismeretlen vírusvariánsok jövőbeli megjelenése okozhat. Magyar részről természetesen üdvözöltük az uniós oltási ütem felgyorsulását. Jelenleg az uniós átlag 35 százalék körül van, szemben a hazai 53 százalékos átoltottsággal. E tekintetben - ahogy azt bizonyára a tisztelt bizottság is pontosan tudja - napról napra, hétről hétre Máltával osztozunk az átoltottsági táblázat, illetve adatsor első helyén. A jelen állás szerinti 5 millió 146 ezer fő a beoltottak száma, akik közül 3 millió 611 ezer ember már a második oltását is megkapta. E tekintetben tehát Magyarország sikeresen teljesít, és nagymértékben járul hozzá ahhoz a közös célkitűzéshez, amelyet az Európai Unió még hónapokkal ezelőtt megfogalmazott, jelesül is hogy a felnőtt lakosság 70 százaléka kerüljön beoltásra, kapja meg a védőoltást idén nyárig.

A jelenlegi oltási kampányon túl az Európai Bizottság megkezdte a felkészülést a 2022-2023-as évekre vonatkozó oltóanyag-beszerzéssel kapcsolatban is, folytatta a tárgyalásokat a Pfizer és a BioNTech cégekkel, emellett a Sanofi, a Novavax és a Valneva vállalatokkal a további oltóanyag-beszerzés érdekében. És amint azt szintén tudja a tisztelt bizottság, Magyarország a brüsszeli vakcinabeszerzés jelenlegi fejezetében, egész konkrétan a Pfizer-BioNTech-szerződés újabb szakaszában nem kíván részt venni, tekintettel arra, hogy 2022 végéig már több mint tízmillió koronavírus elleni vakcina áll rendelkezésre, amellyel biztosítani lehet, hogy egy esetleges harmadik oltást is be tudjunk adni az állampolgároknak. Amint a miniszterelnök úr nyilatkozatából is kiderült, 7 millió 300 ezer adag Pfizer, 1 millió 200 ezer Moderna, 4 millió Janssen és 4,7 millió AstraZeneca oltás van raktáron vagy áll megrendelés alatt. Emellett e tekintetben szintén fontos kiemelni, hogy 2022 őszén, de legkésőbb az év végéig Debrecenben megkezdődik az új magyar vakcinagyár működése, amely az addig kifejlesztett magyar vakcinát fogja gyártani, így 2022 végétől Magyarország képes lesz az önellátásra a járványokkal és a fertőző betegségekkel szembeni oltóanyagok tekintetében a Kárpát-medence egésze számára. Erre tekintettel született az a döntés, hogy a közös uniós beszerzés következő fejezetében magyar részről nem kívánunk részt venni.

A csúcs folyamatos és visszatérő másik témája az Európai Bizottság által az AstraZeneca ellen kezdeményezett jogi eljárás volt, amelynek a tekintetében abban a Bizottság valamennyi tagállam támogatásától övezve vesz részt, természetesen így Magyarország is megerősítette ezzel kapcsolatban, hogy a gyártók kötelesek teljesíteni a szerződéses vállalásaikat, amint arról a tisztelt bizottság előtt is volt már alkalom részletesebben eszmét cserélni.

Az EU digitális Covid-igazolás szintén kiemelt témája volt a csúcson. A vezetők egyeztettek az uniós igazolás tartalmáról, leginkább üdvözölték a Tanács és az Európai Parlament között született megállapodást. E tekintetben elsőként szeretném kiemelni, hogy az igazolás neve megváltozott, a korábban digitális zöldigazolás névre hallgató uniós kártya a továbbiakban EU digitális Covid-igazolás néven fut majd tovább. A tervek szerint tehát július 1-jétől ezen a néven lép hatályba az ezt megalapozó rendelet, amely digitális és/vagy papíralapú formátumban teszi lehetővé ennek az igazolásnak a tagállamok általi ingyenes kiállítását a védettséggel rendelkező állampolgárok részére.

E tekintetben fontos kiemelni azt, hogy az Európai Parlament által képviselt állásponttal szemben a portugál elnökség hathatós munkájának is köszönhetően konszenzussal elfogadott a tanácsi mandátum, azaz valamennyi tagállam egyetértését bíró elképzelést sikerült érvényre juttatni legalább két nagyon fontos területen, amelyek közül az első, hogy valamennyi vakcina elismerésre kerülhet a szabad mozgás, a korlátozásmentes szabad mozgás tekintetében az Európai Unióban, a másik pedig, hogy az Európai Parlament szándékával ellentétben a rendelet tartalmaz egy úgynevezett vészfékmechanizmust, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az epidemiológiai helyzet alakulásának a függvényében korlátozó intézkedések

bevezetéséről döntsenek; az Európai Parlament ezzel ellentétben kifejezetten elvette volna a jogot a tagállamoktól, hogy saját hatáskörben ilyen korlátozásokat bevezessenek.

Az Európai Tanács koronavírussal kapcsolatos pontjának negyedik fontos témája az oltóanyag-adományozás kérdése volt. E tekintetben az elfogadott nyilatkozat rögzíti azt a célkitűzést, hogy az év végéig, a 2021. év végéig százmillió adag koronavírus elleni oltóanyagot adományoz az Európai Unió a legrászorultabb harmadik országoknak. E tekintetben szeretném kiemelni azt az intézményi struktúrát, amelynek keretében ez részben megvalósul: egyfelől létezik az úgynevezett EKT Akcelerátor globális együttműködés, amelyet az Egészségügyi Világszervezet, a WHO, a Bizottság és Franciaország hozott létre 2020 áprilisában, ez a koronavírus elleni küzdelem valamennyi dimenzióját, így a tesztek, a kezeléseket, az oltóanyagokat egyaránt felöleli, és ezen belül működik az úgynevezett COVAX eszköz, amely pedig kifejezetten a vakcinák céljából a vakcinák kutatásával, fejlesztésével, gyártásával, illetve elosztásával, adományozásával foglalkozik. A COVAX mechanizmusban való európai uniós részvétel, az úgynevezett Team Europe annál is inkább kiemelendő, mivel az EU a COVAX mechanizmus legnagyobb donorja nemzetközi szinten, ezt a hozzájárulást, a Team Europe keretében tett felajánlásokat az európai uniós tagállamok, így köztük Magyarország is, az Európai Bizottság, illetve az Európai Beruházási Bank biztosítja. Emellett a vakcinaadományozás tekintetében kiemelendő, hogy Magyarország számos kétoldalú adománnyal igyekszik a segítségre szoruló országokat támogatni, legutóbb például hatezer vakcina Észak-Macedónia részére való adományozására került sor.

A Covid-19 koordináción túl a rendkívüli csúcstalálkozó legfontosabb témáját talán a klímaváltozás elleni harc, illetve a klímakövetkeztetések jelentették. E tekintetben meglehetősen rövid, lakonikus következtetések elfogadására került sor, amelyek valamennyi tagállam egyetértését bírják természetesen, és magyar részről is üdvözlendő azok tartalma, de hogyha megengedik, akkor néhány szóban kitérnék arra, hogy miért az a fontos e következtetések kapcsán, ami végül kimaradt belőlük, és adott esetben miért fontosabb az, ami nincs benne a szövegben annál, mint ami végső soron bekerült. A jelenlegi klímavita intézményi hátterét az Európai Tanács decemberi következtetései jelentik, amikor is az állam- és kormányfők megállapodtak abban, hogy a korábban már eldöntött, 2050-re szóló klímasemlegességi célkitűzés hatékonyabb megvalósítása érdekében a közbenső célokat, jelesül is a 2030-ra megállapított célkitűzést ambiciózusabbá emelik, és a korábban eldöntött, 2014 októberében meghatározott 40 százalékos csökkentés helyett 55 százalékra emelik az uniós közös csökkentési célkitűzést. Az állam- és kormányfők ekkor, decemberben felhívták arra a Bizottságot, hogy az ennek megvalósításához szükséges jogszabályokat, illetve az ennek a végrehajtását megalapozó jogalkotási hátteret dolgozza ki, ez kapta az úgynevezett Fit for 55, azaz az 55-nek megfelelő elnevezést, az „55” alatt értelemszerűen az 55 százalékos csökkentési célkitűzést értve.

Az Európai Bizottság több munkadokumentumot, illetve úgynevezett opciós papírt bocsátott rendelkezésre, illetve hozott nyilvánosságra, amelyekben különböző forgatókönyveket vázolt abból a szempontból, hogy az 55 százalékos célkitűzéshez értelemszerűen megemelendő összeurópai kibocsátáscsökkentés milyen összetételben és milyen struktúrában érhető el, és ennek egyik legfontosabb elemét az EU ETS, azaz a kibocsátáskereskedelmi rendszer, illetve az EU ESR, azaz az erőfeszítés-megosztási rendszer közötti átmenet képezte. A két rendszer különbsége röviden az, hogy az ETS rendszerben egy kibocsátáskereskedelmi mechanizmusról van szó, ami azt jelenti, hogy a mechanizmus hatálya alá tartozó kibocsátók - ezek jellemzően a nagy ipari kibocsátók, gyárak - üvegházhatású gázokat csak meghatározott kvóta alapján bocsáthatnak ki, az ETS-nek van egy ingyenes kiosztási része is, a rendelkezésre álló

kvótán felül pedig csak akkor bocsáthat ki valamely érintett, hogyha újabb kvótát vásárol. A kvótáknak a mennyisége időarányosan csökken, az áruk pedig növekszik, ily módon ezzel a mechanizmussal kívánva a kibocsátókat rászorítani a minél kevesebb kibocsátásra és az egyre klímabarátabb technológiák felhasználására; a megmaradó kvótákat pedig értelemszerűen el lehet adni, innen ered a kereskedelmi rendszer elnevezése. A másik szabályozás, az erőfeszítés-megosztás, az Effort Sharing Regulation pedig kötelező csökkentési célokat ír elő a tagállamok számára olyan területeken, mint például a mezőgazdasági termelés, az épületekből származó széndioxid-kibocsátás vagy a közlekedés különböző ágazataiból keletkezett üvegházhatásúgáz-kibocsátás.

A kérdést az Európai Bizottság papírjában is a közlekedési ágazat, annak is konkrétan a közúti közlekedési szektora, illetve a lakóépületek egységes karbonárazás alá való bevonása jelentette. A veszély értelemszerűen ebben a váltásban, ennek a két szektornak az egyik mechanizmus hatálya alól a másik mechanizmus hatálya alá történő átsorolásában a háztartások költségeiben jelentkezne, hiszen az energiaszolgáltatókat, az üzemanyag-forgalmazókat érintené az az egységes széndioxid-kibocsátás ellentételezéseként bevezetendő karbonárazás, amely díjat végső soron a végfogyasztókra háríthatnák át, azaz - ahogy említettem - az a háztartások költségeiben csapódna le. Épp ezért a karbonárazás mint mechanizmus jelentőségét és hatékonyságát nem vitatva egy egységes uniós karbonár meghatározása volt az, ami ellen több keletközép-európai tagállammal közösen a magyar kormány is szót emelt, hiszen egy német vagy holland háztartás számára nem ugyanazt jelenti a rezsiköltségek, illetve az üzemanyagárak emelkedése, mint mondjuk egy magyar, egy lengyel vagy egy bolgár család számára. Az Európai Bizottság számszerűsített előrevetítése, illetve a hatástanulmánya alapján évente a magyar háztartásokra akár 300 ezer forintnyi pluszköltséget is terhelhetne a közúti közlekedés, illetve a lakóépületek szektorának bevonása a kibocsátás-kereskedelmi rendszerbe.

A bizottsági elképzelések, illetve néhány tagállam támogató pozíciója ellenére azonban e tekintetben a következtetések pozitívan értékelendők, hiszen ebben a két szektorban nem döntöttek az ESR hatálya alól az ETS hatálya alá történő átsorolásról, a csúcstalálkozót követő nyilatkozatokban pedig mind az Európai Bizottság, mind az Európai Tanács elnöke részéről olyan nyilatkozatok és ígéretes láttak napvilágot, amelyek azt hivatottak biztosítani, hogy a háztartások költségeiben jelentkező esetleges pluszveszélyforrásokat az Európai Bizottság mindenféleképpen kompenzálni fogja, és erre nézve újabb hatástanulmányokat fog bemutatni. Decemberben, a decemberi vita során Magyarország keletközép-európai szövetségeseivel közösen már kérte, hogy az Európai Bizottság ne csak az Unió egészére, hanem az egyes tagállamokra lebontva is végezzen ilyen pontos számításokat, erre most az Európai Bizottság írásban is mandátumot kapott, a csúcstalálkozót követően pedig megerősítette, hogy ezeket elkészíti. E tekintetben tehát egy fontos siker az, hogy a megemelt klímaambícióhoz a tagállamok hozzájárulása továbbra is egy igazságos megosztási rendszerben fog folytatódni, és az Európai Bizottság nem fogja egy jogszabálycsomaggal az alacsonyabb jövedelmű, de a kibocsátáscsökkentés terén élen járó országokra - mint amilyen például Magyarország vagy a V4 szövetségesei - terhelni a további ambíciók költségét.

E tekintetben gyorsan szeretném felidézni, hogy Magyarországot egyrészt egy saját klímasemlegességi törvény kötelezi a karbonsemlegesség 2050-ig tartó elérésére, emellett 2030-ig nemzeti szinten magunk is vállaltuk az 55 százalékos kibocsátáscsökkentési célt, és az 1990 óta már végrehajtott, tehát a nemzetközi statisztikák által is visszaigazolt kibocsátáscsökkentés tekintetében a 12 legjobban teljesítő európai ország között vagyunk mind az összkibocsátás arányát, arányos csökkentését tekintve, mind az egy főre jutó kibocsátások tekintetében. Az utóbbi

szempontjából több mint 25 százalékkal alatta vagyunk az európai átlagnak, amely 8,7 tonna szén-dioxid-egyenérték per fő, míg Magyarország esetében ez az érték 6,6.

Így tehát a tagállamok szolidaritását összességében a júniusi, illetve júliusban várható jogszabálycsomag előtt sikerült európai tanácsi szinten is oly módon rögzíteni, hogy nem az európai polgárok és háztartások, a végfogyasztók, hanem a nagy kibocsátók lesznek az elsődleges terheltjei a további ambícióemelésnek. Kit értünk a nagy kibocsátók alatt? Értelemszerűen azokat, akik abszolút értékben a legtöbb szén-dioxidot bocsátják ki, azokat, akik az egy főre jutó mennyiség szempontjából az európai átlag fölött teljesítenek, azokat, akik 1990 óta nem teljesítették a vállalásaikat vagy - és sajnos erre is nem egy példa akad az Európai Unióban - akik növelték az üvegházhatású gázok kibocsátását az 1990-es bázishoz képest, illetve azokat a nagy egy főre jutó jövedelemmel bíró országokat, amelyek számára a további csökkentési költség relatíve kisebb terhet jelent. Magyarország mindezzel ellentétben, illetve mindezzel párhuzamosan az ambícióit nem csökkenti, hanem növeli, és a jövőben is jelentős beruházásokat kíván végrehajtani, amint az a május 11-én benyújtott és a kormány hivatalos honlapján is elérhető helyreállítási tervében szerepel. *(Járóka Livia megérkezik az ülésre.)*

Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a figyelmet és a türelmet, amellyel a prezentációt meghallgatták, a kérdések tekintetében pedig állok szíves rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönjük szépen az államtitkár úrnak a beszámolóját. A vitát megnyitom. Kinek van kérdése, véleménye van? *(Jelzésre:)* Elsőként Balczó alelnök úr, utána Szél Bernadett következik. Alelnök úr, tessék parancsolni!

Kérdések, hozzászólások

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Elnök úr, köszönöm a szót. Köszönöm az államtitkár úrnak - és valóban, nem formálisan mondom - a rendkívül alapos, részletes beszámolót. Kellő önkorlátozással sok témához tudnék hozzászólni, kettőhöz fogok hozzászólni.

Az egyik téma a portói találkozó, a szociális Európa és Magyarország reményei. Őszintén szeretnék hinni abban, hogy öt év múlva Magyarország eléri azt a szintet, amelyről Orbán Viktor miniszterelnök úr beszél. Ebben azért vannak kétségeim, mert elfogadom azt a kormányzati álláspontot, hogy ha munka van, akkor minden van, annyi kis kiegészítéssel, hogy ha megélhetést biztosító munka van, akkor minden van. Ha azt nézzük, hogy jelenleg az összehasonlításban hogy áll Magyarország akár a nettó bérek tekintetében, akár az egy főre jutó fogyasztás tekintetében, akkor még a visegrádi négyek között is az utolsó helyen áll, tehát innen kellene ennyire előrelépni, és amikor a plenáris ülésen erről igyekszem, ha lehet, szakmai vitát folytatni, akkor azt a választ kapom, hogy azért Magyarországnak az elmúlt tíz év során és most is tekintetbe kell vennie, hogy a versenyképességét megőrizve kell a béreket növelni, és ezért van az, hogy bár az utóbbi években dinamikusabban növekedtek a bérek, de relatív egypelőre még mindig így állunk az Európai Unióban.

Ehhez azért annyit hadd tegyek hozzá, és szerintem ez nem valami abszurd követelmény, hogy azokat a rendkívüli támogatásokat és feltételeket és lehetőségeket, amelyeket a nagy nemzetközi cégek Magyarországon kapnak, valamilyen módon, valamilyen mértékben a bérek valamilyen szintű biztosításához kellene kötni, mert jelenleg ott tartunk - és erről a legfrissebb adatot tudom mondani -, hogy például a Mercedes kecskeméti gyára a 2019-es profitját teljes mértékben hazaviszi osztalékként, nem kíván itt beruházni, és ha megnézzük, hogy a 95,6 millió eurós adózott eredményből mennyit visz haza, az derül ki, hogy miközben Magyarországon a

9 százalékos társasági adóval európai szinten alacsonyan állunk, a kedvezmények révén valójában 2 százalékos adót fizet. Ezzel én be is fejezem ezt a témát. Azt szeretném jelezni, hogy, igen, el kell fogadni, hogy a versenyképesség tekintetében nem lehetnek német bérek, de azért ilyen kedvezmények mellett, amiket kap, amelyekből ráadásul még az adózás is ennyi, valamilyen módon a munkabérek emelésére vagy relatív szintjére kellene valami megállapodást kötni, mert különben nem hiszek abban, hogy öt év alatt ezt el tudjuk érni.

A másik az európai digitális Covid-igazolvány, amellyel kapcsolatban valóban végül is kérdezek, és tényleg választ várok az államtitkár úrtól, mert én úgy gondoltam, hogy ezt igyekeztem követni, és most egyáltalán nem látok tisztán. Ugye, volt egy olyan felfogás, amikor az uniós közös igazolványra az vonatkozott, hogy melyik az, amit minden tagállam köteles elfogadni. Előzőleg az volt, azt mondták, hogy csak az Európai Gyógyszerügynökség által engedélyezett vakcinákkal beoltottak esetén kötelező ezt minden tagállamnak elfogadni. Ehhez az a kiegészítés társult, hogy egyébként meg minden tagállam maga döntheti el, hogy elfogad-e olyan oltóanyaggal elvégzett oltásról szóló igazolást, amely legalább az Egészségügyi Világszervezet veszélyhelyzeti alkalmazási engedélyét kapott oltóanyagokat tartalmazó listán szerepel - tudatosan pontosan olvastam fel. Most ehhez képest a magyarok számára, úgy tűnik, nagyon kedvező az a helyzet, amely szerint - azonnal mondom - gyakorlatilag közös uniós szabályrendszer teszi majd lehetővé, hogy az egyik tagállamban kiadott igazolványt a másik uniós országban is elfogadják. Ez tehát azt jelenti, hogy azt a jelenlegi magyar igazolványt, amelyen nem szerepel semmi más, csak az első oltás időpontja és az adatok, azt akkor minden tagállam köteles lesz elfogadni? Ez nagyon pozitív lenne, de egyelőre ott tartunk, hogy ha valaki át akar menni Ausztriába, akkor pontosan ott kell szerepelnie a papíralapú igazolványon is, hogy a megfelelő, tehát az EMA által engedélyezett vakcinát mikor kapta és hogyan kapta meg, tehát ehhez képest ez egy rendkívüli, hogy úgy mondjam, liberális előrelépés lenne. Tehát hogyha Magyarország ad egy ilyen igazolványt, akkor azt mindenki köteles elfogadni? Nagyon jó lenne.

Csak még egy példa: KDNP-s EP-képviselőtől tudom, hogy a jövő héten Strasbourgban személyesen szeretnének már ülést tartani, bármilyen igazolvánnyal rendelkezik valaki, ha visszamegy Brüsszelbe, mindenképpen egy hét karantén vár rá. Ezzel csak azt jelzem, hogy ehhez a szinthez képest akkor nagyon megengedő lenne az uniós igazolvány. Erre vonatkozik tehát a kérdésem. Vagy pedig Magyarország ki fog adni...? Mert az uniós igazolványt a nemzeti hatóságok adják ki, tehát most akkor arra kell gondolnunk, hogy nem a jelenlegi, nálam lévő igazolvánnyal mehetek majd külföldre, hanem ennek lesz egy más változata? Szeretném tehát, hogyha itt valamilyen módon talán tisztábban láthatnánk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szél Bernadett képviselő asszony következik. Tessék parancsolni!

DR. SZÉL BERNADETT (független): Köszönöm szépen. Államtitkár úr, több kérdésem is lenne önhöz, meg némi kommentárt is fogok fűzni az elhangzottakhoz. Az egyik kérdésem az, hogy lehetett hallani arról, hogy a technológiasemlegesség kérdése is szóba került az uniós csúcson, és szeretném megkérdezni, hogy ezzel kapcsolatban született-e döntés, vagy milyen stációban van most ez a rendkívül fontos téma. A másik az, hogy a miniszterelnök azt mondta, hogy családonként húszezer forintba kerülne az a verzió, amelyet kint bemutattak. Na most, ez a családonként húszezer forint per hónap, ez az az összeg, amit ön mondott, vagy akkor - hogy klasszikust idézzek - ezt hogyan számolták ki? Ezt szeretném látni.

A másik pedig az, hogy itt azért tegyünk helyre egy-két dolgot. Az egyik dolog az, hogy önöknek pontosan 11 évük lett volna arra, hogy a magyar lakásállomány szigetelésével elősegítsék azt, hogy ne orosz gázzal fűtsük a magyar utcákat. Százmilliárdos pénzeket hagytak ott és irányították át közintézményekre, emlékszünk Lázár Jánosra, aki addig ügyeskedett Brüsszelben, amíg az operatív program egyik bugyrából át nem tudta a másikba irányítani azt a pénzt, amit a családoknak adtak volna. Úgyhogy ha beszámolnak ezekről a fejleményekről, amelyek most zajlanak Brüsszelben, akkor ezt tegyék szépen hozzá, hogy az önök minisztere volt az, önök kérték, önök talpalták ki, önök irányították át a közintézményekhez, holott egyébként energetikusok pontosan tudják - és mi politikusok nyitott füllel figyelünk arra, amit az energetikusok mondanak -, hogy a legnagyobb kibocsátást a lakóingatlanokon lehet megfogni. A magyarok egyszerűen nincsenek olyan helyzetben, hogy önerőből lakásfelújításokat fizessenek ki. Rengeteg pénzt kaphattunk volna rá. Vissza nem térítendő támogatásra lett volna szükség. A visszatérítendő nem játszik pont azoknál a házaknál, ingatlanoknál, amelyeknél a legnagyobb szükség lenne a kibocsátásnak a visszafogására, és csak a szigetelés a megoldás ilyen szempontból. Egyébként ez az önök programjában benne is volt, az utolsó fideszes program éves szinten a lakásállomány 10 százalékának a megújításával számolt. Ezt mind tegyék hozzá akkor, amikor arról beszélnek így 2021-ben, amikor egyre inkább ég a ház a klímaválság területén, hogy hogyan vágják el a lehetőséget a magyar családoktól, hogy biztonságosan szigeteljék a saját ingatlanjaikat. És akkor itt vannak ezek a dokumentumok, amelyeket ismerünk, nem ez a húszezer forint per család per hónap, hanem az összes többi, a Nemzeti Energia- és Klímaterv vagy az uniós helyreállítási tervhez beadott magyar részek, akkor a költségvetési ciklus, az operatív programok, szóval gyakorlatilag azt kell hogy mondjam, hogy ezekben biztosan nincsen átfogó energiahatékonysági program Magyarország számára. Miért nincsen?

A másik, ami nagyon fontos, az az, hogy hangzatos volt - próbáltam kikeresni a különböző facebookos megnyilvánulások közül -, hogy a szennyező fizet elvet dobták be mint valami ellenpontozását annak, hogy miért nem támogatják a kint bemutatott verziókat. Na most, azért mindenki söprögessen egy kicsit a saját háza táján! A magyar kormány Orbán Viktor vezényletével következetesen támogatja azokat a nagy multcégeket, amelyek nagyon jelentős szennyezők, és egyébként a profitot is - ahogy Balczó alelnök úr is rámutatott az előbb - számolatlanul viszik ki az országból. Stratégiai megállapodások formájában rengeteg pénz, adókedvezmény, miegymás, egyedi adókedvezmény került ezekhez a cégekhez, munkahelyeket hoztak létre úgy, hogy hatalmas támogatást kaptak az adófizetőktől ahhoz, hogy létrehozzák ezeket a munkahelyeket. Kis- és középvállalkozások éveken keresztül nem is álmodozhattak ilyen mértékű támogatásokról, mint amilyeneket ezek a cégek kaptak, sőt amikor arról volt szó, hogy pontosan a kibocsátási normák megszegése miatt európai szinten bírósági eljárás e cégek ellen, akkor az Orbán-kormány szintén a cégek oldalára állt. Ezt a fajta szabadságharcot így bemutatni tehát, ez egyszerűen semmi, nélküli a valóságot.

Nincs olyan helyzet, amelyben Orbán Viktor és az ő kormánya Magyarországon szembement volna ezekkel a cégekkel. Most akkor az a kérdésem, hogy ez valami politikai fordulat, amit bejelentettek, tehát változni fog valami, vagy ez egy retorikai fogás. Mert ha itt nincs változás, és a magyar parlament nem kap egy előterjesztést azzal kapcsolatban, hogy mi fog változni az Orbán-kormány politikájában itthon a szennyező fizet elvvel kapcsolatban, akkor én nem tudom komolyan venni azt, amit a miniszterelnök meg a miniszterei mondtak.

Örülök, hogy a második hozzászóló vagyok, mert Balczó alelnök úr mondandóját kifejezetten a szociális és a bérkérdésekkel kapcsolatban még egy ponton szeretném

kiegészíteni. Az a nyomasztó teher, amely a magyar adófizetőkön az adóékkal kapcsolatban folyamatosan van Magyarországon - most, ha jól emlékszem, uniós szinten a harmadik legrosszabb helyzetben vagyunk ezzel kapcsolatban -, az továbbra is egy olyan teher, amit nem bírnak el a magyar emberek. Ez azért nagyon fontos, mert - most direkt megnéztem - két olyan területen vagyunk jobbak vagy jobb helyen az Unióban, mint az amúgy nagyon gyászos, hátulról harmadik helyünk: az egyik az átlagnál magasabban keresők, a másik pedig a többgyermekesek. Ők tehát valóban jobban vannak, de az összes többi magyar, aki rosszul keres vagy akinek nincs három gyermeke, azok az emberek gyakorlatilag a fizetésük egy hatalmas részét leadózzák, és egyáltalán a munkaalapú társadalom modellje, amely egy olyan helyzetben, mint például a pandémia időszaka, amikor rengeteg ember nem tudott dolgozni vagy azért, mert a munkahelye nem működött, vagy azért, mert a gyermekkel otthon kellett maradni, vagy azért, mert maga is beteg volt vagy mert gyászolt - mindenféle borzalmas dolog történt velünk, és még történik is, mert még nem ért véget teljes mértékben a járvány -, szóval azt mondani, hogy ez a követendő magyar modell, szerintem barokkos túlzás.

Hozzá kell tennem azt is - és ez is egy nagyon fontos, lényeges eleme ennek az egész történetnek -, hogy egy rendes bértámogatást sem sikerült Magyarországnak garantálnia az elmúlt időszakra, és ezt is túl gyorsan hagyják abba. Nem tudott még a magyar gazdaság helyrejönni annyira, amennyire szeretnénk, hogy tudjuk folytatni az életünket az újraindítás jegyében, ugye.

Úgyhogy ez az egész portói találkozó meg az ott elhangzott mondatok lehet hogy jól mutatnak sajtóközleményben és nyilatkozatokban, de a magyar valóság sajnos nagyon messze áll attól, mint amit önök és az önök miniszterei mondanak. A bérből és fizetésből élők, akikkel elvileg a miniszterelnök együtt érez a sajtóban vagy propagandarádióban elhangzott péntek reggeli mondatai alapján, nagyon megsínylették az elmúlt időszakot, és nagyon nagy probléma, hogy nincs egy olyan szociális háló ebben az országban, amely megfogná azokat az embereket, akik nem átlag fölött keresnek és nem rendelkeznek annyi gyermekkel, hogy elérje őket a kormányzati támogatások odavonatkozó része.

A másik tényleg az a klímakavarás, ami itt megy. Nagyon szeretnék tisztán látni azzal kapcsolatban, hogy milyen pozíciókat képvisel a kormány, milyen számok alapján milyen döntéseket hoznak. Tisztelettel kérem az államtitkár urat, hogy bocsássa rendelkezésemre, hogy én is ki tudjam számolni, mi mekkora teher, mert sajnos az a tapasztalatom, hogy ha én kiszámolok valamit, az rendre nem az, amit a kormány kiszámol, és ez nem azért van, mert nem ugyanazt akarom látni, amit önök látnak, hanem azért, mert önök nem azt mutatják a számokból, ami ott a valóság lenne. Úgyhogy én szeretném megkérni az összes vonatkozó dokumentumot, kérem, adják át nekünk, látni szeretnénk ezeket a számításokat. És kíváncsian várom azt is, hogy mik a bizottsági számítások, mert, ugye, tényleg decemberben megígérték nekem, hogy júniusra lesznek, és tényleg holnap van június 1-je, most derül ki, hogy most kapott írásos mandátumot a Bizottság arra, hogy ezeket elvégezze. Én egyébként továbbra sem értem, hogy Magyarország, a magyar kormány ezt miért nem csinálja meg, amikor most nézték meg, hogy soha nem látott mértékű mennyiségben tartunk el államtitkárokat és minisztereket a magyar kormányban. Miért nincsenek saját számításaink arra vonatkozóan, hogy ezek a követelmények mit eredményeznek Magyarország számára? Most miért várnak például Brüsszelre? Ezek a kérdéseim vannak. Tehát, tényleg, miért nem számoljuk mi ki? Miért arra várunk, amit ők kiszámolnak? Nem értem. Tényleg, őszintén, nem értem.

Úgyhogy ezek a kérdéseim vannak a technológiasemlegességtől egészen a számításokig. Megköszönöm, hogyha maradéktalanul válaszol ezekre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A képviselő asszony számtalan állításával nem értek egyet, de nem akarom elvenni az államtitkár úr kenyerét. Kérem, hogy tételesen válaszoljon azokra a kérdésekre és azokra a valótlan állításokra, amelyeket a képviselő asszony felvetett.

Engedjék meg, hogy közben köszöntsem Járóka Livia képviselő asszonyt, a Fidesz képviselőjét! Köszönöm, hogy részt vesz a bizottsági ülésükön.

Tessely alelnök úr, utána pedig Bana képviselő úr következik. Tessék parancsolni!

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, a lehetőséget, és először néhány kérdést szeretnék feltenni, majd - szintén nem elvéve a szót - némi reakcióm lenne a képviselő asszony felszólalására. Először is a kérdések.

Elsőként alelnöktársamhoz hasonlóan a járványügyi veszélyhelyzettel, a digitális EU-zöldigazolvánnyal kapcsolatosan szeretnék kérdést feltenni. Az elhangzott, hogy mikor kerül megszövegezésre ez a jogszabály, de én azt szeretném megtudni, hogy ez mikor kerül alkalmazásra. Azt hallottuk, hogy a tagállamoknak kell majd létrehozniuk. Hogyan állunk ennek a létrehozásával? És addig, amíg ezt nem tudjuk használni, addig a védettségi igazolvány elfogadtatása más tagállamokban éppen most hogyan áll, tehát mit tudunk erről elmondani?

A másik kérdés is ezzel kapcsolatos lenne, bár talán egy kicsit el is távolodik a beszámolótól. Azt hallottuk a napokban, hogy - nagyon helyesen - megkezdődik a külképviseleteken dolgozó magyar állampolgárok oltása is, ugyanakkor én több kérdést kaptam a választókerületemből, hogy arra lát-e lehetőséget a kormány, hogy hasonlóképpen, mint ahogy ez a vakcinaadományozás is segít a nehéz helyzetben lévő országokban, a nehéz helyzetben lévő országokban dolgozó magyar állampolgároknak az oltását esetleg megfontolja-e a kormány. Erre hogyha esetleg kaphatnék választ.

Az elhangzottak alapján, amit a képviselő asszony elmondott, énnekem egyértelműen az derül ki, hogy én választópolgárként is, akkori polgármesterként is nagyszerűen emlékszem rá, hogy 2008-ban mi volt a baloldalnak a válságkezelése, és azt látom, hogy nagyjából ugyanazok vannak a fejekben, hogy hogyan lehet úgy társadalmi csoportokat szembeállítani, hogy abból káosz legyen. Én most azt hallottam, hogy hogyan fogjuk összeveszíteni a kis- és közepes vállalkozókat a nagyobb gazdasági szereplőkkel. Azt is hallottam, hogy hogyan fogjuk összeveszíteni a jól keresőket vagy a nagycsaládosokat a kisebb fizetésűekkel. Hallunk ilyen nagyszerű szavakat, mint az „adóék” és az egyéb nagyszerű listák, amelyeket szerintem hosszasan kell keresgélni ahhoz, hogy egyáltalán rájőjjünk, hogy hol is lehetünk valahol a sor végén, ugyanakkor én azt látom, hogy ma Magyarországon tartósan több mint négy és fél millió ember dolgozik. Önök ugyanúgy kiröhögték a miniszterelnököt, mint ahogy most fenntartásokat fogalmazott meg Balczó alelnök úr, hogy hogyan leszünk mi a legélhetőbb európai uniós tagállamok közé sorolhatóak, amikor a miniszterelnök úr azt mondta, hogy tíz év alatt egymillió új munkahely. Most ott tartunk. Amikor önök válságot kezeltek, akkor a munkanélküliség kétszámjegyű volt. Most a válság közepén - nem egy ilyen ingatlanválság közepén, amely valahonnan az Amerikai Egyesült Államokból begyűrűzött, hanem egy olyan válságban, amely minden tagállamot, illetve a világ minden országát a zsigereiben érintette - ott tartunk, hogy a gazdasági növekedésünk megszegyeníti a vezető európai uniós tagállamokat. És akkor mi keresünk egy olyan mutatót, amelyben zavart tudunk kelteni. Én ezt méltatlannak tartom, de nem szeretném önöket tovább untatni. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Tisztelt Bizottság! Csak még egy adalék. Közben sikerült megnézni például az Európai Unió személyijövedelemadó-rátáját (*Tessely Zoltán: Ék!*), az az Európai Unióban átlag 36,9 százalék, ezzel szemben Magyarországon 15 százalék, tehát benne vagyunk az első tízben. Csak ennyit az adatokról!

Bana képviselő úré, utána Járóka képviselő asszonyé a szó.

BANA TIBOR (független): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Először is én is szeretném megköszönni az államtitkár úrnak a részletes beszámolót, hiszen valóban minden fontos területre kitért. Én egy ügyet kívánok idehozni, amit egyébként az előttem szóló képviselőtársaim közül már többen megtettek, mégis fontosnak tartom azt, hogy erről beszéljek néhány mondatot, és rákérdezzek arra, hogy mi is a pontos helyzet, már csak azért is, mert azt szeretném leszögezni, hogy én mindig is azt az álláspontot képviseltem, hogy minden vakcina jobb, mint a betegség, és ezzel ellentétes nyilatkozatot, megnyilvánulást nem tudnak találni az én munkásságomban, tehát nagyon fontosnak tartottam azt, hogy ezt az elmúlt hónapok vagy azt lehet mondani, az elmúlt egy év során egyértelműen képviseljem, ugyanakkor azzal kapcsolatban felmerülnek kétségek, hogy az uniós vakcinaigazolvány bevezetése mennyiben oldja majd meg azoknak a problémáját, akik valamelyik keleti vakcinát kapták meg. Elsősorban a Szputnyik V oltásra gondolok itt, hiszen jelenleg az a helyzet, hogy Ausztriában a Sinopharm vakcinát már elfogadják, viszont a Szputnyik V esetében sajnos továbbra is nemleges álláspontot képviselnek.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úrral is egyeztettem ezzel összefüggésben, és az érintetteket képviselve kértem tőle, hogy tegyenek hathatós lépéseket azért, hogy ez változzon. Ez nagyon fontos lenne kimondottan az ingázók szempontjából, akik akár naponta, hetente vagy ritkábban, havi szinten ingáznak Ausztriába, de összességében is azt gondolom, hogy minden magyar állampolgárt segíteni kellene ilyen módon, és ezeken a tárgyalásokon ebbe az irányba lenne érdemes megfogalmazni az álláspontot. Fontos lenne tehát ez, és itt most Ausztria példáját mondom Vas megyei, szentgotthárdi országgyűlési képviselőként, de természetesen más országok esetében is határozottan képviselnie kell ezt a kormánynak annak érdekében, hogy az érintettek számára ez lehetőséget biztosítson erre mondjuk a Szputnyik V vakcina kapcsán, de sok helyen egyébként a Sinopharm vakcinát sem fogadják el egyelőre. Az uniós vakcinaigazolvány esetében tehát jelenleg az az alaphelyzet, hogy csak az Európai Gyógyszerügynökség által elfogadottak kapnak zöld jelzést, nyilván az osztrákok ezt a Sinopharm kapcsán megtették, hiszen a WHO részéről pozitív a hozzáállás azzal kapcsolatban.

Az lenne tehát a kérdés az államtitkár úrhoz, hogy hogyan látja ezt a kérdést, meddig kell várniuk azoknak, akik érintettek ebben az ügyben, különös tekintettel arra, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr is arról beszélt, ha jól emlékszem, pénteken, hogy ez belátható időn belül megtörténik, és ő nagyon pozitívan nyilatkozott, viszont egyelőre én még azért nem látom azt, hogy ez valóban ennyire gyorsan és egyértelműen megoldódna. Kíváncsian várom tehát, hogy az államtitkár úr hogyan, miként látja ezt a kérdést, és esetleg még ha arra is kitérne, hogy más tagállamok részéről mi fogalmazódott meg ezzel összefüggésben, ahol ugyancsak felmerül ez a helyzet, azt külön megköszönöm. Itt nyilván elsősorban a V4 országaira gondolok, de akár más tagállamok hozzáállására vagy képviselt álláspontjára is. Számíthatunk-e tehát rá, hogy esetleg ők is tesznek ez ügyben lépéseket, folytatnak tárgyalásokat, vagy akár már történt-e is ilyen? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Járóka képviselő asszonyé a szó.

JÁRÓKA LÍVIA európai parlamenti képviselő: Nagyon köszönöm, elnök úr. Államtitkár úr, köszönöm szépen a beszámolót. Az én kérdésem természetesen romaügyet érint, és azért merem önt az eredményekről kérdezni, mivel tudom, hogy a portói találkozáson már azzal a füllel figyelt, hogy a 2011-es célok, amelyeket magyar kormányként annak idején kitűztünk, azok most a következő tíz évben merre tudnak tovább haladni. Abban szeretném a bizottságot megerősíteni, hogy az Európa tanácsi elnökségünkön - és erről is szeretném kérdezni - milyen további lépésre gondol, amelyeket szükséges nekünk magyar kormányként kezdeményezni, hogy az agyonhallgatott, Portóban agyonhallgatott romaügy, romaeredmények és a következő tízéves finanszírozás kapcsán a magyar kormánynak megint be kell töltenie azt a szerepet, hogy helyre tegye Európát ebben a tekintetben, és mivel Portóban keveset hallottunk erről, azt gondoltam, hogy a strasbourgi félévünk alatt nagyon fontos lesz. Melyek azok a legfontosabb kérdések, amelyekre mi nem tudtunk pontot tenni, de magyar kormányként a többi tagállam érdekében jó gyakorlatként be kell ajánlanunk Európának az elkövetkező félévben a francia elnökség alatt? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdezni szándékozót nem látok. Visszaadom a szót az államtitkár úrnak, kérem, hogy válaszoljon a feltett kérdésekre.

Dr. Ökrös Oszkár válaszai, reflexiói

DR. ÖKRÖS OSZKÁR államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a kiterjedt kérdéssorozatot. Hogyha az elnök úr és a tisztelt bizottság megengedi, akkor a hozzászólások közül kiválogatnám a tényleges kérdéseket és az európai uniós cselekvésre, illetve az ezzel kapcsolatos kormányzati pozícióra vonatkozó kérdéseket, és a politikai véleménynyilvánításokra tisztelt engedelmmükkel nem kívánnék reflektálni.

Balczó alelnök úr túlzottan ambiciózusnak nevezte a foglalkoztatási célszámot, mint amelyet kétséges, hogy öt éven belül meg tud valósítani a kormány. Itt annyiban szeretnék pontosítani, hogy a 85 százalékos foglalkoztatási célt 2030-ig, tehát tíz éven belülre tűzte ki a magyar kormány, és ez értelemszerűen ebben a keretben is hangzott el, tekintettel arra is, hogy a portói 78 százalékos célkitűzés, amely, mondom, már karnyújtásnyira van magyar részről - és ezt nem mi állítjuk, hanem az Eurostat nyilvánosan elérhető legfrissebb statisztikái szerint e tekintetben is, illetve a másik két, úgynevezett headline goal tekintetében is az Eurostat igazolja vissza a magyar teljesítményt -, ezért ez a pluszvállalás szintén 2030-ra szól a 85 százalékot illetően.

Az, hogy a minden napos életszínvonal tekintetében van olyan európai uniós tagállam, nem is egy, amely megelőzi Magyarországot, ténykérdés, ennek az ellenkezőjét soha nem is állítottuk. A trendek azok, amelyek e tekintetben figyelemre méltóak, és itt Balczó alelnök úr a hozzászólásában maga nevezte meg az egyik kulcstényezőt, amelyet a növekedés, illetve a bővülés során figyelembe kell venni és figyelembe szándékszunk venni, ez pedig a versenyképesség megőrzése, sőt növelése értelemszerűen nemzeti szinten is, de az európai uniós előrehaladásnál is, és ez volt az egyik legfontosabb üzenetünk a szociális csúcs kapcsán is, hogy a versenyképesség célkitűzését, illetve fontos dimenzióját nem szabad figyelmen kívül hagyni. A magyar lemaradásnak értelemszerűen nem az elmúlt tíz évben, hanem az ennél jóval hosszabb időtávban keletkezett történelmi okai vannak, és az Európai Unió egészéhez és az európai uniós átlaghoz képest bizonyára található olyan szám, amelyre rámutatva elmarasztalható a magyar kormány, de az Európai Bizottság, az Eurostat és valamennyi mérvadó gazdaságkutató vagy gazdasági statisztikákkal foglalkozó szervezet adatai szerint a magyar gazdaság azért annál a sötét képnél, amelyet az alelnök úr festett, no pláne annál a kilátástalan jövőképnél jobban teljesít.

Ami a digitális Covid-igazolással kapcsolatos kérdéseket illeti, azokat megpróbálom csokorba szedni. Az első és legfontosabb kérdés Balczó alelnök úrtól az EMA javaslatára az Európai Bizottság által engedélyezett oltóanyagok és a nemzeti vészhelyzeti engedély alapján alkalmazott oltóanyagok közötti különbség. A legfontosabb e tekintetben az - és ezt már volt alkalmam korábban is hangsúlyozni -, hogy az uniós rendelet valamennyi uniós polgár számára biztosítja az Unióban történő szabad mozgás jogát; ez szerződésben rögzített alapjog, ezt sem nemzeti joggal, sem elsődleges jogalkotással, így rendeletben sem lehet felülrni, ezt azért nagyon fontos rögzíteni. Ennek egy fontos további szemantikai dimenziója, hogy az uniós szerződések a személyek szabad mozgását rögzítik, és nem a vakcinák szabad mozgását, e tekintetben tehát nem tehető különbség uniós polgárok között sem az alapján, hogy milyen vakcinával vannak beoltva, sem az alapján, hogy egyáltalán be vannak-e oltva, vagy átesettséggel szereztek immunitást, vagy esetleg még ebbe a kategóriába sem tartoznak.

Ami a kötelező elismerést illeti, az alelnök úr pontosan idézte a rendelet szövegét: az EMA javaslatára engedéllyel bíró vakcinák tekintetében áll fenn a kötelező elismerés hatálya, az azonban egy kifejezetten fontos eredmény, hogy az Európai Parlament valamilyen tévesen értelmezett geopolitikai és a saját szerepének félreértelmezéséből kifolyó okból meg akarta tiltani, hogy bármilyen vakcinát elfogadhassanak a tagállamok, azaz elvette volna ezt a lehetőséget, hasonlóan ahhoz a nemzeti kompetenciához, amelyet a vészfékmechanizmus tekintetében említettem, hogy egészségügyi korlátozó intézkedéseket vezessenek be; e tekintetben azonban a tagállamok által konszenzussal, így Magyarország által is jóváhagyott, illetve a Tanácsnak adott mandátum került érvényesítésre, amely valamennyi tagállam számára lehetővé teszi, hogy bármilyen oltóanyagot elfogadjon. Mindez értelemszerűen akkor lép életbe, amikor majd a nyár közepén, a rendelet hatálybalépését követően kiépül az ezzel kapcsolatos európai uniós rendszer.

Magyarország azonban - már csak arra is tekintettel, hogy az átoltottság szempontjából jóval az uniós átlag előtt és felett jár -, ahogy az Tessely alelnök úr kérdéséből is kiviláglott, kétoldalú megbeszéléseket folytat uniós és nem uniós tagállamokkal egyaránt. Tíz felett van azon országok száma, amelyekkel a Külgazdasági és Külügyminisztérium olyan kétoldalú megállapodást kötött, amely a védettségi igazolványok kölcsönös elismeréséről szól, és ennél egy nagyságrenddel nagyobb azon tagállamok száma, amelyek tekintetében karnyújtásnyira van a megegyezés. Úgyhogy a magyar védettségi igazolvány már az európai uniós rendszer nyár közepi felállításánál előbb fogja biztosítani azt a lehetőséget, hogy a magyarok, hogyha szeretnének, akkor szabadon utazhassanak az Európai Unióban, ami egyébként, ahogy említettem, szerződéses jogosultságuk is, illetve az Európai Unión kívülre is azokba a harmadik országokba, amelyekkel ilyen megállapodás született.

Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy amikor hatályba lép a digitális Covid-igazolvány rendszere - és hogyha megengedik, akkor a magyar védettségi igazolványnak az ezzel való kompatibilitására vonatkozó kérdéseket megint csak összefűzném -, az uniós igazolvány elnevezésében a „digitális” szó nem véletlen, hanem azt jelzi, hogy elsősorban az egységes uniós adattérben tárolt adatok számítanak, azaz az a kérdés, hogy a magyar védettségi igazolványnak, konkrétan a plasztikkártyán, amelyet az uniós átlagot messze meghaladó átoltottsági helyzetnek köszönhetően valamennyi teremben ülő leellenőrizhet a saját kártyája szempontjából, a QR-kód, amely az EESZT-rendszerre mutat, lesz a meghatározó, nem pedig a plasztikkártyának a tartalma, hiszen a rendelet is úgy fogalmaz, hogy adatfeltöltés szolgálja a digitális igazolvány alapját, amelyhez képest a tagállamok opcionálisan adhatnak kártyát, illetve ehhez fűzhetnek további jogosultságokat. És e tekintetben az most már a harmadik

olyan fontos elem, amelyet szeretnék kiemelni, hogy a védettségi igazolványokhoz kapcsolandó jogok tekintetében a tagállamok szintén megőrizték azt a jogot, hogy maguk döntsék el, hogy ahhoz milyen jogosultságot kapcsolnak.

Az alelnök úr, ha jól emlékszem, Strasbourg példáját említette, mint ahol még mindig a PCR alapú beutazási rendszer van érvényben. Ennek az oka egyrészt az alacsonyabb átoltottsági arány, másrészt az, hogy a digitális uniós igazolvány jelentős késedelmet szenvedett, tehát hosszas és bonyolult tárgyalások voltak, ahogy említettem, elsősorban az Európai Parlamentnek köszönhetően. Úgyhogy a magyar védettségi igazolványon alapuló bilaterális megállapodások által létrehozandó rendszer akár ebben a relációban is minden bizonnyal meg fogja azt előzni.

Ha megengedik, akkor Tessely alelnök úrnak válaszolnék most, aki szintén a digitális Covid-igazolással kapcsolatban tett fel kérdést. Itt egyrészt elhangzott az, hogy jóval nagyobb azon tagállamok, illetve harmadik országok száma, amelyekkel napokon vagy heteken belül sikerül majd a Külügyminisztériumnak véglegesítenie a megállapodást, mint az a körülbelül tucatnyi ország, amellyel ezek véglegesítése már megtörtént. Illetve az alelnök úr kérdésére válaszul szeretném ismét hangsúlyozni, hogy a magyar védettségi igazolvány megfeleltethető lesz a digitális EU-igazolványnak, erre vonatkozó kormánydöntés esetén ez pusztán digitális kiegészítést igényel.

A magyar állampolgárok oltása természetesen kezdettől fogva nyitott, azaz valamennyi magyar állampolgár, aki a magyar egészségügyi adatrendszerben szerepel, illetve magyar egészségbiztosítással rendelkezik, regisztrálhat a védőoltásra, és természetesen a Külügyminisztérium gondozásában az adattérben, illetve értelemszerűen a biztosítási rendszerben jelen nem lévő magyar állampolgárok is prioritást fognak élvezni a harmadik országokba irányuló vakcinációs programokban.

Bana képviselő úr konkrétan osztrák vonatkozásban kérdezett. Nem szeretném itt megismételni a korábban elhangzottakat, csak annyit jeleznék, hogy a rendezőtervezet nem sokkal, néhány mondattal azt a részletet követően, amelyet Balczó alelnök úr ismertetett, arra bátorítja a tagállamokat, hogy a WHO-s vészhelyzeti engedélyt kapott vakcinákat ismerjék el. Itt tehát a kötelező és az opcionális elismerés között nagyjából félúton egy uniós jogi ajánlás bátorítja a tagállamokat ezek elismerésére, és a Sinopharm esetében ez már megtörtént, a Szputnyik esetében pedig szintén ennek a közelében járunk. Továbbá megint csak a bilaterális megállapodásokra szeretnék visszautalni, Bana képviselő úr maga is elmondta, hogy a külgazdasági és külügyminiszter úrnak említette ezt a problematikát, úgyhogy biztos vagyok benne, hogy e tekintetben a külügyminiszter úr is az Ausztriával történő kétoldalú rendezésének a lehetőségéről számolt be, illetve tájékoztatta a képviselő urat.

Szél Bernadett képviselő asszony számos kérdést fogalmazott meg, az egyik a technológiasemlegesség, ami kifejezetten fontos eleme a vonatkozó magyar álláspontnak. A mostani, június 24-25-ei csúcstalálkozó alkalmával azért nem került olyan hangsúlyos kifejtésre ez, mert a decemberi következtetésekben részben a V4-álláspontnak, illetve a V4-észrevételeknek köszönhetően ez már hangsúlyos megjelenítésre került, azaz az 55 százalékos kibocsátáscsökkentési cél egyik legfontosabb alapelveként az Európai Tanács már kimondta a technológiasemlegesség elvét. E tekintetben egy pozitív és a jelenlegi csúcstalálkozó margóján lefolytatott viták során is gyakran előkerült fejlemény, hogy az Európai Bizottság saját tudományos szolgálata, a Joint Research Centre, a közös kutatóközpont egy tanulmányában kerek perec kijelentette, hogy a 2015-ös párizsi klímamegállapodás célkitűzését, jelesül is azt, hogy a Föld átlaghőmérsékletét 2 Celsius-fok alatt sikerüljön tartani, atomenergia alkalmazása nélkül lehetetlen elérni, ami az atomenergia alkalmazásával mint zöld- és kibocsátásmentes energia alkalmazásával kapcsolatos vitákban egy fontos mérőföldkő. Ezt szerettem volna megjegyezni.

Emellett a földgáz mint átmeneti energiaforrás használata szintén egy visszatérő kérdés. Értelemszerűen mint fosszilis tüzelőanyag nem a legjobb megoldás, de az átmeneti lehetőség a fokozatos csökkentés, csökkentésnövelés - ha szabad ilyen képzavarral élni - útján, egy olyasmi, amit legalábbis tiltással az Európai Unió részéről semmiképpen nem szabad sújtani, és a technológiasemlegesség elvét tágan értelmezve ez is idetartozhat. Ugyanakkor részben a földgázhoz kapcsolódóan szeretném megemlíteni, hogy két vagy három héttel ezelőtt fogadta el a magyar kormány a nemzeti hidrogénstratégiáját, amely számos szektor tekintetében előrevetítette az új iparágak építését, illetve meglévő iparágak megújítását a hidrogén szempontjából, az újgenerációs fűtési rendszerek, a közlekedés vagy akár az acél- és cementipari művek hidrogénre történő átállítását.

A 300 ezer forint per háztartás per év költségre kérdezett rá a képviselő asszony. Igen, ez ugyanaz, amit a miniszterelnök úr a havonta több mint 20 ezer forint per háztartás per hó kontextusban említett, és ezt a számítást az Európai Bizottság által, ha jól emlékszem, akkor 2020 szeptemberében kibocsátott opciós dokumentum már említi, illetve 2021 folyamán is, a jelen csúcstalálkozó előkészítésére is tett a Bizottság hatásvizsgálatokat, és ez részben összefügg a képviselő asszonynak azzal a kérdésével, hogy a magyar kormány önállóan miért nem számolja ki azt hogy háztartásokra, végfelhasználókra nézve mennyit jelentene az egységes karbonárzás. Erre egyszerű a válasz: addig, amíg nincs bizottsági terv arra nézve, hogy mekkora egységes karbonát vezetnének be, nem tudjuk, hogy ennek a lecsapódása a magyar háztartások esetében milyen lenne, hiszen addig, amíg az Európai Bizottság alapelveként azt határozza meg, hogy egy olyan karbonát szeretne bevezetni, amely ösztönzi a luxemburgi vagy német háztartásokat, hogy változtassák meg a saját kibocsátási szokásaikat, hogy kevesebb üzemanyagot fogyasszanak el, tegyék még hatékonyabbá, energiahatékonyabbá az épületeiket, és a többi, és a többi, de ugyanakkor ne jelentsen aránytalan terhet az alacsonyabb jövedelmű háztartásokra is, ezzel kapcsolatban az az álláspont, és továbbra is az az álláspont, hogy ilyen egységes karbonár nem határozható meg.

Hogyha szabad idéznem e körben az egyik balti ország miniszterelnökét - és ennél jobban, pontosabban nem szeretném körülírni -, az egységes karbonár, hogyha középre lőjük be, akkor azt eredményezi, hogy a gazdag kiröhögi, a szegény meg belerokkan, röviden így fogalmazta meg az egységes uniós karbonár ötletével kapcsolatos fenntartásait, és azt hiszem, hogy ebben minden benne van. Ha pedig az az álláspont, hogy nem létezik olyan, amely a gazdagot ösztönzi, a szegényt viszont nem hozza hátrányos helyzetbe, akkor értelemszerűen nincs is mivel számolni egészen addig, amíg nem születik egy egységes európai uniós ötlet erre nézve - és ahogy mondom, ez az Európai Bizottság honlapján nyilvánosan elérhető, de természetesen kellő tisztelettel segítünk ezeket a dokumentumokat a számos egyéb hasonló bizottsági kezdeményezés közül előhalászni -, amely megnevezi azt, hogy mégis hova lőné be azt a szintet, amelyet egységes karbonárzásként a lakóépületekre, illetve a közúti közlekedésre nézve szeretne meghatározni.

Konkrétan az épületenergetikával, illetve az épületek energiahatékonyágával kapcsolatban - bár az értelemszerűen nem tartozik közvetlenül az Igazságügyi Minisztérium feladat- és hatáskörébe - legjobb tudomásom szerint legalább két helyen lehet ilyen tervekkel találkozni. Ezek közül az első a nemzeti energia- és klímaterv, amelynek az energiahatékonyági komponense a lakóépületekre nézve is ambiciózus célkitűzéseket fogalmaz meg, de ennél jóval frissebb az a helyreállítási és ellenállóképesség-építési terv, amelyet - hogyha jól emlékszem - május 11-én nyújtott be Magyarország az Európai Bizottság részére, és amelynek a kilenc komponense közül egy kifejezetten és dedikáltan meglehetősen magas összegekkel a magyarországi energiahatékonyági, illetve az energetikai zöldátállást célozza.

A képviselő asszony adóterhekkel kapcsolatos kérdésére vagy inkább kijelentésére, azt hiszem, Hörcsik elnök úr a 15 százalékos szja említésével részben megadta a választ, engedje meg azonban, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy az úgynevezett országspecifikus ajánlások között az Európai Bizottság éppen ennek az ellenkezőjéért szokta elmarasztalni Magyarországot. Az Európai Bizottság ugyanis számos fórumon és éveken keresztül azt a kritikát fogalmazta meg, hogy a magyar kormány túlságosan csökkenti az adókat, hogy egy folyamatos adócsökkentési pálya figyelhető meg a magyar kormányzati cselekvésben, sőt egyenesen az „agresszív” jelzővel illeti, tehát az európai bizottsági kritikák az agresszív adócsökkentés miatt marasztalják el Magyarországot, és e tekintetben ez, bár a megközelítésben, illetve a gazdaságpolitikai felfogásban jócskán van különbség, annyiban mindenképpen igaz, hogy az adócsökkentési trend folyamatos, és reményeink szerint a jövőben is a kilábalás, a koronavírus okozta gazdasági válságból való kilábalás során is folytatódni fog.

Járóka Livia képviselő asszony romatémában kérdezett. Természetesen itt is a talán legfontosabb, a közeljövőt meghatározó legtöbb beruházást hozó olyan program, amely a leghátrányosabb helyzetű magyar állampolgárokra nézve is pozitívummal járhat, sőt amelyet kifejezetten ebből a célból tervezett a magyar kormány, az a helyreállítási terv, amelynek a korábban említett energetikai zöldátállás mellett egy sok szempontból talán még fontosabb komponense a leghátrányosabb helyzetű kistérségekre vonatkozó, a felzárkózó települések címet viselő komponens. A magyar kormány a teljes helyreállítási terv mintegy 20,4 százalékát, tehát több mint egyötödét szánja a kilenc komponens közül a felzárkózó településekre és az ezekre a területekre célzandó komplex fejlesztésre, ideértve a közoktatást és a kisgyermekkorai oktatást, mert bár ahogy a képviselő asszony említette, Portóban a romatémát agyonhallgatták, az például, hogy hároméves kortól kötelező az óvodai oktatás, rendszerint, amikor éppen nem figyelnek oda, és elfelejtik, hogy Magyarországot nem szabad jó példaként megemlíteni, akkor mindig ekként kerül elő, és felhívják a többi tagállam figyelmét, hogy elsősorban is a leghátrányosabb helyzetű kisgyermekkorai esetében elengedhetetlen a magyar példa követése a koragyermekkorai fejlesztés és a kötelező óvodáztatás tekintetében.

Nem tudom, hogy kihagytam-e kérdést.

ELNÖK: Köszönjük szépen az államtitkár úrnak a kérdésekre adott válaszát.

Tisztelt Bizottság! Szeretném bejelenteni, hogy a bizottság következő ülésére előreláthatólag június 8-án, kedden délelőtt kerül sor.

Az ülés berekesztése

Köszönöm a részvételt, a bizottsági ülést bezárom. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 30 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese